

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Zpravodaj elektrárny Dukovany

4/22

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele
regionu Jaderné elektrárny Dukovany

SAFEGUARD
Dukovany 2022

30 let
české energetiky

Jana Pokorná:
Nejsem Bábovka!

Roman Havlín
ředitel Jaderné elektrárny
Dukovany

Vážení obyvatelé regionu Jaderné elektrárny Dukovany,

přiblížil se konec roku a s ním přichází také letošní poslední vydání Zpravodaje pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany. Věřím, že informace, které v něm najdete, pomohou odpovědět nejen na případné otázky týkající se spolehlivého a bezpečného provozu elektrárny, který je v nadcházejícím zimním období pro nás hlavní prioritou.

V polovině listopadu se nám podařilo úspěšně dokončit poslední letošní plánovanou odstávku na třetím výrobním bloku a připravit tak zařízení elektrárny na plný provoz k naplnění hlavního úkolu, kterým je zajištění dostatečné výroby bezemisní elektrické energie. Vedle prací na odstávce nás na podzim čekala také řada cvičení organizace havarijní odezvy nebo hasičského záchranného sboru. Po čtyřech letech jsme také v závěru roku absolvovali armádní součinnostní cvičení Safeguard. Věřím, že už nyní mohu s určitou mírou jistoty sdělit, že jsme letošní rok zvládli úspěšně a na zimu jsme připraveni.

Do konce letošního roku zbývá už jen pár dnů, a proto mi dovolu popřát vám klidné a pohodové prožití vánočních svátků v kruhu svých blízkých a přátel. Věříme, že společně překonáme náročné období, které nás v souvislosti s děním ve světě čeká, a v příštím roce se opět rádi sejdeme jako dobří sousedé, kteří si pomáhají. Do nového roku vám přeji zejména pevné zdraví, životní energii a hodně radosti.

Těším se na setkání s vámi v roce 2023.

- 3–4** Aktuality
- 5** 40 let hasičské jednotky elektrárny
- 6** WIN Czech
- 7** Energetici pomáhají
- 8** SAFEGUARD Dukovany 2022
- 9** Obec Slavičky
- 10–11** Rozhovor: Jana Pokorná:
Nejsem Bábovka!
- 12** Tři dekády české energetiky
- 13** 20 let Nadace ČEZ
- 14** Obor Energetika je úspěšný
Jaderné vinobraní
- 15–16** Region mix
- 17** Soutěžení pro dospělé
Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb
v regionu
- 19** Soutěžení pro školáky

TITULNÍ STRANA Cvičení Safeguard Dukovany 2022, snímek Jana Suchardy

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

NAPIŠTE NÁM zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA. Zpravodaj EDU v on-line podobě
www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin. Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269,
675 50 Dukovany, Tel.: 561 105 519, E-mail: infocentrum.edu@cez.cz
GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

Odstávka 3. výrobního bloku v Dukovanech

V posledním čtvrtletí tohoto roku proběhla pravidelná odstávka 3. reaktorového bloku. Poprvé bylo palivo do reaktoru tohoto bloku zavezeno 2. října 1986 a o šestnáct dnů později v něm jaderní fyzici poprvé spustili řízenou štěpnou reakci. Turbíny Lenka a Dáša od té doby vyrobily 120 122 747 MWh čisté bezemisní energie, která by vystačila všem českým domácnostem na sedm let.

Součástí 35. odstávky třetího bloku byla vedle výměny části palivových kazet a pečlivé kontroly tlakové nádoby reaktoru také generální oprava dvou hlavních cirkulačních čerpadel a posílení bezpečnostních systémů, pro které bylo nutné snížit hladinu vody v reaktoru a vypustit všechny potrubní smyčky reaktoru. „Tato modernizace bezpečnostního systému umožní do budoucna nepatrné zvýšení tepelného výkonu reaktoru, díky kterému bychom mohli vyrobit více bezemisní elektrické energie,“ řekl Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Energetici proto museli z reaktoru vyvést všechny palivové i regulační kazety do sousedního bazénu skladování, který se nachází v bezprostřední blízkosti reaktoru. Po dokončení plánovaných prací energetici do reaktoru vrátili 259 původních palivových kazet, které doplnili o 90 čerstvých. Palivové kazety, které se už nevrací do reaktoru, zůstávají přibližně 5 až 7 let v bazénu skladování vedle reaktoru. Poté je technici převezou ve speciálních kontejnerech do skladu použitého paliva, který je přímo v areálu elektrárny. Za celých 37 let bezpečného a spolehlivého provozu elektrárny je v Dukovanech 113 kontejnerů s použitým palivem, které v nich může být umístěno 60 let.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v JE Dukovany

Jedna z částí programu výjezdního zasedání Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se ve čtvrtek 15. září konala v Jaderné elektrárně Dukovany.

Před jednáním se zástupci ČEZ proběhlo uzavřené jednání výboru s ministrem průmyslu a obchodu Jozefem Síkalou a jeho náměstkem René Nedělou.

Poté už následovalo jednání nad tématy, týkajícími se provozu Jaderné elektrárny Dukovany, výstavby nového jaderného zdroje i aktuálního vývoje cen energií. Se členy hospodářského výboru o nich diskutovali divizní ředitelé Bohdan Zronek za jadernou energetiku, Tomáš Pleskač za novou energetiku a ředitel JE Dukovany Roman Havlín, a při společném pracovním obědě i zástupci regionu, předsedové sdružení Ekoregion 5, Energoregion 2020, Energetické Třebíčsko i Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany.

Součástí programu výjezdního zasedání výboru byla i návštěva areálu JE Dukovany včetně skladu s použitým palivem, a nechyběla ani ukázka místa budoucí výstavby nového jaderného bloku.

TEXT | Zdeňka Ošmerová
FOTO | Jan Sucharda

Setkání české OBK a slovenských OIK

Výměna zkušeností mezi jadernými lokalitami Dukovany, Jaslovské Bohunice a Mochovce, to byl cíl setkání Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany s partnerskými slovenskými Občanskými informačními komisemi – OIK Jaslovské Bohunice a OIK Mochovce.

Spolupráce se slovenskými kolegy má dlouhodobou tradici a komise se setkávají pravidelně každý rok střídavě na Slovensku a v Čechách. Kvůli dvouleté pauze zapříčiněné covidem a důsledky probíhající války na Ukrajině, bylo v oblasti energetiky hodně témat k diskusi a projednání. Hlavní debata se však točila zejména kolem aktuálního spouštění třetího bloku JE Mochovce (EMO 3), kde účastníci navštívili i trenažer třetího bloku EMO a mohli vidět simulovaný náběh na minimální kontrolovaný výkon. Kromě provozu EDU, EBO a EMO se diskutovaly otázky ceny elektrické energie, Green Deal i otázky bezpečnosti v souvislosti s událostmi v jaderných elektrárnách na Ukrajině.

TEXT | Zdeňka Ošmerová
FOTO | archiv SE, a. s.

Jádro „táhne“ studenty

Hned 30 studentů českých technických vysokých škol v minulých dnech podepsalo stipendijní smlouvy s vyhlídkou pozic operátorů a jaderných fyziků v jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín. Jde o více než dvojnásobný nárůst oproti minulým rokům. Počet zájemců o vysoce kvalifikovanou práci roste jak v souvislosti s plánovaným dlouhodobým provozem českých jaderných zdrojů, tak i novými projekty.

Od chvíle, kdy vybraný absolvent technické vysoké školy podepíše smlouvu a zahájí odbornou přípravu do okamžiku, kdy může nastoupit na vedoucí pozici na blokové dozorně (velině) jaderné elektrárny, uplyne zhruba deset let. Přesun na vyšší pozice je podmíněn povinnou praxí na nižších pozicích a následnou rekvalifikací, náborů na vysoce kvalifikované pozice proto probíhají s několikaletým předstihem.

„Stávající elektrárny chceme provozovat nejméně 60 let, zároveň se intenzivně zabýváme přípravou nových jaderných bloků a zrychlili jsme přípravu projektu malého modulárního reaktoru. A to znamená i vyšší nároky na přípravu vysoce kvalifikovaných zaměstnanců,“ vysvětluje člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Zájem o energetiku u studentů v mladším věku vítá i Střední průmyslová škola v Třebíči. Letos v září zahájila již 14. třídu oboru Energetika, který vznikl právě z podnětu generační obměny v elektrárně Dukovany. Každoročně se hlásí okolo 70 uchazečů, v současné době v elektrárně pracuje 66 absolventů tohoto oboru.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | archiv ČEZ

Hasiči v Jaderné elektrárně Dukovany slouží už 40 let

Letos uplynulo 40 let od první směny hasičů na Jaderné elektrárně Dukovany. Jejich hlavním úkolem je připravenost k případnému zásahu přímo na elektrárně, ale už desítky let díky jejich působení na rozhraní krajů Jihomoravského a Vysočiny zasahují také v okolí elektrárny. Během čtyř desítek let proběhly modernizace a z odolnění budovy hasičské stanice, opakovaná obměna zásahové techniky a navýšení počtu hasičů jednotky. Další modernizaci hasičské stanice plánuje ČEZ už v příštím roce.

Tři roky před uvedením prvního dukovanského bloku do provozu v roce 1982 měla dukovanská hasičská jednotka celkem 27 směnových zaměstnanců ve třech směnách. Dnes tvoří hasičský záchranný sbor Jaderné elektrárny Dukovany 70 výjezdových hasičů ve čtyřech směnách. Jejich hlavní celoroční náplní jsou převážně stovky technických zásahů a asistencí, které zahrnují například početné požární dohledy při údržbě a modernizaci zařízení, jistění osob, záchranu osob z výtahů nebo prověřování situace při spuštění elektrické požární signalizace.

„Za uplynulých 40 let jsme přímo v elektrárně řešili jen několik událostí, z nichž nejvýznamnější byl požár olejového transformátoru v roce 1994. Proto sami hasiči vítají možnost spolupráce s okolními jednotkami v okolí elektrárny, kde provádí převážně vyprošťování osob při dopravních nehodách, poskytují předlékařskou pomoc a zasahují i u požárů,“ říká ředitel elektrárny Roman Havlín. Počet zásahů v okolí elektrárny se každoročně zvyšuje a v loňském roce dosáhl hodnoty 51. K mimořádným zásahům určitě patřila pomoc v obci Lužice po loňském tornádu nebo záchrana dítěte ze skály na dětském táboře.

U příležitosti 40. výročí vzniku hasičské jednotky v elektrárně Dukovany bylo uspořádáno představení techniky zaměstnancům elektrárny i dodavatelských firem a přátelské setkání současných a bývalých příslušníků jednotky. A fotografie z kroniky daly účastníkům názornou představu, jakým vývojem jednotka za uplynulá léta prošla.

TEXT | Jiří Bezděk

FOTO | Jan Sucharda a archiv ČEZ

Pracoviště operačního důstojníka dříve a dnes

Dřívější a současná technika

Valná hromada WIN Czech

Jaderné ženy se v říjnu sešly v Praze. Na Valné hromadě sdružení WIN Czech zvolily svoji předsedkyni, dozvěděly se více o systému zápůjček detektorů záření Safecast na Státním ústavu radiační ochrany a také navštívily unikátní výstavu MUCHA v prostorách Valdštejnské jízdárny.

I Valná hromada opětovně zvolila předsedkyni WIN Larisu Dubskou

První částí programu byla volební valná hromada. Přítomné členky zvolily na další období do svého čela stávající předsedkyni Larisu Dubskou, dále také místopředsedkyni Lindu Navrátilovou a radu WIN ČR. Dámy zhodnotily dosavadní činnost a diskutovaly také nad plánem aktivit na další rok, včetně jarního setkání „winek“, které by mělo již tradičně obsahovat vzdělávací prvek. „Budeme pokračovat v osvědčených webinarích, které organizujeme pro vlastní členky i pro veřejnost, a to na zajímavá témata,“ řekla předsedkyně WIN Czech Larisa Dubská.

I Jádru a postavení žen v jaderných oborech

Petra Junger, manažerka útvaru diverzita a inkluze ČEZ, přednesla ve své prezentaci výsledky průzkumu mezi ženami v jaderných oborech o jejich vnímání současné situace a postavení – rovnosti mezi muži a ženami v různých oblastech. „Dle respondentek by byl jaderný sektor více atraktivní pro ženy, pokud by ve větší míře docházelo ke zviditelnění žen v tomto oboru,“ řekla Petra Junger.

I Návštěva Státního ústavu radiační ochrany (SÚRO) Praha, představení RAMESIS

Dalším programem bylo představení detektorů radiační Safecast. V rámci výzkumného projektu Ramesis nakoupilo SÚRO 40 detektorů pro bezplatné zápůjčky jednotlivcům, školám i institucím. Projekt vznikl

v Japonsku ve spolupráci s nadací USA po havárii v JE Fukushima ve snaze zajistit monitorování úrovně radioaktivity i mimo možnosti oficiálních japonských zdrojů a zapojit do měření veřejnost. Měřicí systém je dnes zprovozněn tak, že umožňuje předat data z libovolného místa do centrální celosvětové databáze a zobrazit je na mapě světa www.map.safecast.org

„Přístroj Safecast je jednoduše ovladatelný detektor záření gama, určený k radiačnímu mapování v terénu. Obsahuje vestavěný GPS přijímač a spolu s daty automaticky ukládá polohu a čas na paměťovou kartu. K dispozici je i online mapa pro nahrání a interaktivní zobrazení dat uživatelů z celého světa,“ řekla při prezentaci Petra Kadlec Linhartová ze SÚRO. SÚRO pořídil první detektory na počátku roku 2015 a od února téhož roku přispívá získanými daty do centrální databáze Safecast. Podrobnější informace k celému projektu na www.suro.cz

I Rodinná sbírka děl Alfonse Muchy ve Valdštejnské jízdárně

Zajímavým zakončením dne v Praze byla prohlídka unikátní výstavy MUCHA na pražské Malé Straně v prostorách Valdštejnské jízdárny. Tajemník Nadace A. Muchy poutavě provedl WINKy nejdůležitějšími

etapami Muchova života. Od jeho dětství, které strávil na jižní Moravě, přes jeho studijní život v Paříži, pobyt v Americe, až po návrat do Československa a tvorbu jednoho z nejvýznamnějších uměleckých děl – Slovanskou epopej. „Mucha prožil valnou část svého života ve válkách, a to ho hodně trápilo. Toužil po světě, kde budou žít lidé v míru a harmonii, dosáhnou moudrosti,“ řekl Jan Večerek, tajemník Nadace Mucha.

Neziskové organizace získaly přes 3 miliony korun díky zaměstnancům Skupiny ČEZ. Více než 500 tisíc korun putuje na Vysočinu a jižní Moravu.

Přesně 175 přihlášených organizací, 5 678 hlasujících zaměstnanců a 3 017 109 korun. Taková jsou hlavní čísla letošních Zaměstnaneckých grantů Nadace ČEZ. Na Vysočině a jižní Moravě pak bylo díky angažujícím se zaměstnancům JE Dukovany podpořeno 17 organizací v celkové částce 510 tisíc korun.

Ředitel JE Dukovany ocenil dobrovolnou práci zaměstnanců elektrárny v neziskovém sektoru. „Velmi si vážím toho, že máme mezi sebou kolegy, kteří svůj volný čas věnují dobročinným aktivitám,“ řekl při předávání symbolických šeků Roman Havlín, ředitel JE Dukovany. Finanční prostředky putují do neziskových organizací například na nákup potřebného vybavení pro dobrovolné hasiče, mladé modeláře, skauty nebo sokolíky. Podpory se dostane folklórnímu souboru nebo klubu českých turistů a také například znojemské charitě.

O Zaměstnanecký grant do výše až 30 000 korun může Nadaci ČEZ požádat kterákoliv veřejně prospěšná nezisková organizace, ve které se aktivně angažují zaměstnanci Skupiny ČEZ. Podmínkou je právě doporučení zapojených zaměstnanců. O podpoře projektů pak elektronicky hlasují sami zaměstnanci. Přitom každý může přidělit tři hlasy.

TEXT | Jana Štefánková
FOTO | archiv ČEZ

Energetici z Dukovan vysadili více než 1 000 letních dubů

Již potřetí se dukovanští energetici vydali sázet stromy do lokality Heraltice na Vysočině. Výsadba v ochranném pásmu vodního zdroje Heraltice vždy probíhá za dohledu odborníků pro správnou obnovu lesa. Základním cílem je tvorba smíšených porostů se zastoupením širokého spektra dřevin, plnicích očekávané funkce lesa.

„Aby bylo docíleno co největší stability, snažíme se vysazovat široké spektrum lesních dřevin. Dnes jsme vysazovali s dukovanskými pracovníky letní duby, které nejvíce zadržují vodu v půdě. Postupně se do této lokality dosazují další stromy a tím docílíme pestré druhové skladby tak, aby byl les odolnější zdejším klimatickým podmínkám a další generace nemusely čelit žádným kalamitám,“ říká místní revírník David Horký. „Energetici z Dukovan jsou už známí svým odhodláním zabrat v práci a udělat ji pečlivě. Jsou pro naše lesy přínosem,“ dodává David Horký.

Dobrovolnické dny organizuje Skupina ČEZ pro své zaměstnance dlouhodobě. Každoročně se jich účastní stovky zaměstnanců napříč všem profesím, které lze v elektrárně najít. „Je mi líto pohledu na vykácené planiny, způsobené suchem a následně kůrovcem. Obnova lesa je důležitá z důvodu zadržování vody, zachování přirozené biodiverzity, vyrovnaní bilance kyslíku a oxidu uhličitého. Oblast Heraltic, kde se les vysazuje, má také velký vodohospodářský význam, kdy je odtud zásobována část Třebíče pitnou vodou,“ řekl k vysazování stromů Jan Šindelář, vibrační diagnostik JE Dukovany.

TEXT | FOTO | Jana Štefánková

SAFEGUARD Dukovany 2022

Ve druhém listopadovém týdnu proběhlo u jaderné elektrárny součinnostní cvičení SAFEGUARD Dukovany 2022. Jeho cílem bylo prověřit připravenost k zajištění vnější ochrany jednoho z nejstřeženějších objektů v zemi. Příprava a provádění takových cvičení je v souladu s doporučením Evropské komise a programem zvyšování bezpečnosti jaderných zařízení a navazuje na obdobná cvičení v minulosti – SAFEGUARD 2018 v JE Dukovany a v roce 2017 v JE Temelín.

Za Armádu ČR se zúčastnili vojáci pěší rotý aktivní zálohy při Krajském vojenském velitelství Jihlava společně s vojáky Krajského vojenského velitelství Jihlava a vojenské policie. Součinnost jim poskytovali policisté Krajského ředitelství policie kraje Vysočina a vybraní pracovníci Jaderné elektrárny Dukovany.

Cvičení vyvrcholilo ve středu 9. listopadu dynamickými ukázkami, při kterých vojáci a policisté reagovali na různé varianty simulovaného napadení jaderné elektrárny. Policisté Krajského ředitelství policie Kraje Vysočina se zapojili ukázkou, kterou zrealizovali policisté speciální jednotky Dukovany. Šlo o zákrok proti nebezpečným ozbrojeným pachatelům, kteří se snažili proniknout do zakázaného prostoru v bezprostřední blízkosti jaderné elektrárny s cílem provést teroristický útok.

V rámci statické ukázky policisté představili služební dopravní prostředky, výstroj a výzbroj speciální jednotky Dukovany, výstroj a výzbroj prvosledové hlídky a speciální vozidlo kriminalistických techniků, které se využívá v rámci výjezdů na místo činu. Při statické prezentaci byl rovněž představen vzdušný monitorovací systém objektů elektrárny, nový systém mobilních barier ze speciálního kompozitního betonu od českého výrobce, ukázka ručních zbraní a vybavení AČR nebo speciální letecká dronová technika.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

Obec Slavičky

Obec Slavičky se skládá z dalších tří částí – Okrašovice, Pozdátky a Dobrá Voda. Neuvolněnou starostkou je Šárka Hotová.

„Jsme střediskovou obcí a můj velký úkol je spojovat tyto části do jednoho celku. I když jsme od sebe docela daleko, tak se nám to daří. Spolupráce je u nás na prvním místě, zastupitelstvo volí do pozice místostarostů právě zástupce z ostatních našich částí obce. Takže každý hlas je u nás vyslyšen,“ přibližuje starostka. Přiznává, že Slavičkám chybí společenské centrum nebo hospoda, místo, kde by se lidé mohli sejít, popovídat si, strávit společný čas. Venkovní sportoviště slouží k setkávání v létě, ale v chladných měsících to nejde. V plánu mají vybudovat čistírnu odpadních vod. Přesto, že obec nemá žádné své pozemky pro stavbu rodinných domů, Slavičky se pozvolna rozrůstají díky soukromým stavitelům.

Do kulturního dění se zapojují občané

Starostka si pochvaluje, že občané velmi baví pořádání společných akcí a také je jako obec finančně podporují. Na Halloween připravili hned dvě akce po sobě – v Pozdátkách a ve Slavičkách. V Okrašovicích zase uspořádali drakiádu. K vrcholům kulturních aktivit během roku patří třídní srpnová tradiční pouť. Tu pořádá Sdružení dobrovolných hasičů Slavičky, Okrašovice. Spolek Pozdátky také organizuje nejružnější události. Jednou z nich je Jablkobraní. „Každá rodina přinese vzorek, posedíme, pobavíme se. V Pozdátkách máme krásný kulturní dům, takže tady se máme kde scházet a je to vždy moc příjemné.“ Ve Slavičkách vedou děti k zodpovědnému chování se k přírodě. Zapojují se do sběru odpadků v přírodě. Společně pak jezdí na výlety do zoologických zahrad anebo na bruslení

do Náměstí nad Oslavou. Udržují také tradice, kromě poutě je to i masopust. V knihovně ve Slavičkách pořádají pro děti například velikonoční a vánoční tvoření.

Dobrá Voda – dříve lázně, nyní osada se skautskou základnou

Část osady Dobrá Voda patří k obci Slavičky, její druhá část spadá pod Kožichovice. Pojmenování Dobrá Voda vzniklo patrně před rokem 1700, a to podle pramene sirnato-železité vody ve studánce, o jejichž léčivých účincích psal v roce 1765 fyzik a lékař Jan Křtitel Michal Sagar ve spise Krátká zpráva o pozdátecké zdravotní studni nedaleko Třebíče na Moravě. Nacházely se zde lázně, které bývaly tradičním výletním místem nejen Třebíčánů, ale i zahraničních hostů. Léčil se zde především revmatismus. Bývalou budovu lázní převzali do své péče trebičští skauti a vytvořili si tu základnu. V Dobré Vodě najdeme kapličku a turistickou odpočívku s informačním panelem o historii území. Dobrou Vodou prochází značená cyklostezka, pokračující do Pozdátek. Podél Markovky lze dojít přes chatovou oblast v údolí až k řece Jihlavě a do Vladislavi.

Klidný život v krásné přírodě

Z církevních staveb stojí v Okrašovicích za pozornost kaple sv. Jiljí na návsi. Je zde též hasičská zbrojnice a hřiště s chatkou, kde se obyvatelé mohou scházet. Také tu najdete celou kaskádu rybníků, které jsou využívány pro chov ryb. V Pozdátkách je několik křížů a na návsi stojí turistická odpočívka se zvoničkou, zasvěcená patronovi všech poutníků svatému Kryštofovi. V blízkosti Pozdátek se kdysi nacházela skládka nebezpečných odpadů, která je dnes díky iniciativě občanského sdružení zcela a bezpečně sanována. Obcí Pozdátky i Okrašovicemi prochází značená cyklostezka.

TEXT | Eva Fruhwirtová

FOTO | Eva Fruhwirtová | archiv obce

Jana Pokorná: Nejsem Bábovka!

Jana Pokorná se svým pekařským a cukrářským uměním probíjela do finále druhé řady pořadu České televize *Peče celá země* a získala pomyslnou stříbrnou medaili. Nejen pro své blízké, ale i pro mnoho fanoušků soutěže se díky své skromnosti, týmovému duchu a přístupu stala vítězkou. Jana pochází z Horních Dubňan, povoláním je zootechnička a nyní se cukrařině věnuje na plný úvazek.

I Jani, celému Česku jste ukázala, že máte na pečení obrovský talent. Profesní povolání jste si ale vybrala zcela odlišné...

Odmalička jsem vyrůstala v oboru zemědělství a měla k němu opravdu blízký vztah, proto jsem ho také úspěšně vystudovala na Mendelově univerzitě v Brně, obor Agrobiznys. Jako malá jsem jezdila s tatínkem a dědečkem traktorem a říkali mi, že jsem jejich Honzílk. No a když jsem nebyla v traktoru, tak jsem s maminkou a babičkou chystala svačiny a kuchyň byla takový můj druhý svět.

I Kde se zrodil nápad přihlásit se do soutěže?

Do soutěže jsem chtěla přihlásit kamarádku, ale bylo asi půl hodiny do konce podání přihlášek a formulář měl 5 A4, takže jsem to vzdala, protože tolik informací jsem o kamarádce ani nevěděla. O měsíc později mi přišel mail z ČT, kde jsem se dočetla „Zveme Vás na užší kolo castingu“. Začala jsem křičet na celý

dům, co to má jako znamenat! Nikdo se mi nepřiznal a maminka se dusila smíchy v druhém patře, protože mě přihlásila ona. Na první casting jsem šla jen proto, abych jí neurazila, s tím, že ale určitě nepostoupím. Postoupila jsem do dalšího kola a zároveň i na kamerové zkoušky. Když jsem se dostala do TOP 12, tak jsem byla přesvědčená, že to nemůžu zvládnout, protože jsem doma dělala jen klasické věci jako je chleba, bábovka nebo bublanina a měla šílený strach, že nic neumím. Hlavně jsem člověk, který si nevěří a stres je pro mě velký nepřítel. Nakonec jsem se po dlouhém přemlouvání rozhodla, že tam půjdu, i když mě neustále provázely myšlenky, že to prostě nemůžu zvládnout. Začala jsem trénovat a péct nejrůznější věci s cílem nevypadnout hned v prvním kole. To, že jsem se dostala až do finále, je pro mě obrovský úspěch a zkušenost. Ale už bych do toho znovu nešla a maminka při natáčení finále, kde jsme mohli mít rodinu, řekla, že už by mi to taky nikdy neudělala.

| Tušila jste trochu, do čeho jdete?

Netušila jsem vůbec nic. V prosinci jsme dostali zadání osobní a kreativní výzvy, které jsme museli během ledna vypracovat a odevzdat. V té době se nám na farmě rodila telátka a já si připadala jak blázen, nevěděla jsem, co dřív. Když jsem například trénovala dort z prvního dílu, upekla jsem si korpusy a volali mi z farmy, abych přijela. Přivedli jsme na svět telátko a já odjela domu pokračovat. Připravila jsem si vklady a krém a volali mi znovu, takže jsem zase jela do kravína, a pak zase do kuchyně. Podobně pak vypadal celý leden, kdy jsem v noci pekla nebo pomáhala telátkům na svět a přes den čekala na zásilkové služby, které mi denně vozily čokolády a pomůcky, které jsem k přípravě potřebovala. Vše, co na mě čekalo během natáčení, se nedá ani popsat. Bylo to příjemné a zároveň něco šileného. Ranní maskérna a kostymérna se mi líbila moc, ten stres a nespočet klapek už byl horší.

| Změnila nějak účast v soutěži váš život?

Po odvysílání to byl rozjezd z 0 na 100. Sama jsem nečekala takovou odezvu publika, to mě opravdu dostalo, přiznávám se. Ze začátku jsem měla touhu zvládnout jak kravičky, tak pečení, ale nebylo to v mých silách, tak jsem se rozhodla jít cestou cukrařiny. Na farmu chodím vypomáhat do kanceláře a doufám, že až bude v zimě více času, budu asistovat při porodu telátek, to mě baví asi nejvíce.

| Máte plány do budoucna nebo sny, které byste si ráda splnila?

Mým plánem bylo otevřít si vlastní kavárnu, ale bohužel nevyšly prostory. Vše špatné je ale pro něco dobré, obzvlášť v dnešní době, kdy náklady jsou téměř jednou takové jak u služeb, tak surovin. Rozhodla jsem se tedy péct pouze na zakázku. Mým snem, na kterém již pracuji, je také napsat vlastní kuchařku. Jen to trvá trochu déle, než jsem si představovala. Chci aby recepty opravdu fungovaly a aby si podle nich byl každý schopen doma upéct. Jen to nestíhám do Vánoc, ale Velikonoce už slibuji 😊.

| Na sociálních sítích vás fanoušci najdou jako „Nejsem Bábovka“, jak jste k tomu došla?

Když jsem si zakládala profil na sociální síti o pečení a cukrařině, abych si oddělila profil soukromý, seděla jsem v obýváku s mamkou a vymýšlela, jak se budu jmenovat. Navrhla jsem „Jsem Bábovka“, ale mamka řekla, že NE, a tak vzniklo „Nejsem Bábovka“. Tady jde přesně vidět, jak si nevěřím a potřebuji nějaký impuls, který mě vždy posune dál, za to vděčím právě své mamince.

| Je adventní čas, doba, kdy peče celá země ☺ vánoční cukroví. Mohla byste se s našimi čtenáři podělit o váš oblíbený recept?

Když slyším slovo Vánoce, vybaví se mi hlavně vánočka.

| Ingredience: 620 g hladké mouky, 120 g krystalového cukru, 250 ml mléka, 1 kostka čerstvého droždí, 5 g soli, 60 g másla, 40 g sádla, 2 vejce (velikost L), kůra z jednoho citrónu, vanilkový cukr, vejce na potření.

| Postup: z mléka, 20 g krystalového cukru a droždí necháme vzejít kvásek. Do mísy robotu si navážíme mouku, zbylý cukr, sůl a přidáme vanilkový cukr, citronovou kůru, vejce i vzejitý kvásek. Vše pomocí háku vypracujeme. Jakmile budou všechny suroviny vypracované v hladké těsto, začneme přidávat sádlo a máslo. Vždy počkáme až se zcela zapracuje jednotlivá dávka tuku. Těsto hněteme na střední otáčky tak dlouho, dokud se neodlepí od stěn a „nemotá“ se na hák. Na závěr zapracujeme nasekané pistácie.

Těsto necháme na teplém místě vykynout, dokud nezdvíjnásobí svůj objem. Vykynuté těsto rozdělíme na jednotlivé prameny, zapleteme a necháme opět vykynout. Doporučuji navázat na váze jednotlivé prameny, které necháme v kuličkách 5 min odležet, a poté teprve vyvalujeme prameny. Nakynutou vánočku potřeme vajíčkem a vložíme do předem vyhřáté trouby na 180 stupňů horkovzduch. Po vložení do trouby teplotu ihned zmírníme na 150 stupňů. Pečeme 45–55 minut.

| Tip: Z vánočky lze přichystat na Štědrý den skvělou snídani v podobě FRENCH TOASTU! (Pokud vám zbyde 😊)

V hlubokém talířku si připravíme vajíčko, mléko a vanilkový cukr. Vše prošleháme, nakrájenou vánočku namočíme a smažíme na pánvičce pokapané olejem. My jí doma máme nejradši s řeckým jogurtem a ovocem, ale můžete použít cokoli, např.: oříškové máslo, nutellu, granko, prostě to, co máte rádi.

| Co byste popřála našim čtenářům?

Krásné Vánoce, šťastný nový rok a mnoho splněných přání.

PTALA SE | Zdeňka Ošmerová

FOTO | archiv Jany Pokorné / Česká televize

Tři dekády energetiky v České republice: ČEZ zvyšuje výkon, bezpečnost a spolehlivost elektráren. Bezemisní zdroje posílily na 63 %, uhlí kleslo na 30 %

Od konce roku 1992, kdy se Československo stalo historií, vzrostla výroba elektráren v České republice o více než 44 %, především se ale výrazně změnila struktura energetiky. Zatímco před třemi desítkami let dominovaly s více než 70 % uhelné zdroje, dnes je všechno jinak. Energetickými tahouny Česka jsou s téměř 50 procenty bezemisní jaderné a obnovitelné elektrárny, v samotném ČEZ, který se největší měrou podílí na této zlomové transformaci, činí jejich podíl dokonce 63 procent. Prioritou pro ČEZ zůstává ale i nadále také stabilní dodávka energie.

TOP 5 příspěvků ČEZ pro stabilní a bezpečnou dodávku energií a snižování emisí v ČR

11. 10. 2000 Premiérová štěpná reakce na prvním temelínském bloku. Největší česká „jaderka“ až dosud vyrobila 282,9 milionu MWh bezemisní elektřiny. Do českého ovzduší tak nemuselo být vypuštěno 272 milionů tun CO².

Jaderná elektrárna Temelín

1992–2021 Růst výroby z decentralizovaných obnovitelných zdrojů, schopných zvyšovat celkovou energetickou nezávislost České republiky, zatímco před 30 lety vyráběla republika v podstatě jen něco kolem 1 TWh ve vodních elektrárnách. Dnes pestrý mix vodních, slunečních, biomasových, větrných, bioplynových a dalších zdrojů přispívá asi 10 TWh ročně.

Solární střecha parkoviště v Dukovanech

20. 6. 1996 Startují Dlouhé stráně, schopné stabilizovat českou energetickou síť dodáním okamžitého výkonu 650 MW. Modernizace a navyšování výkonu na dalších PVE (Dalešice, Štěchovice II) posunuly celkovou úložnou kapacitu českých „přečerpávacích“ na více než 6 tisíc MWh – tolik umí tyto akumulární zdroje jednorázově dodat ke stabilizaci české energetické sítě.

PVE Dlouhé stráně – horní nádrž

1992–98 Největší a nejrychlejší ekologizační projekt v Evropě – odsíření tepelných elektráren ČEZ. Díky 111miliardovým investicím se podařilo oproti úrovni na počátku 90. let snížit emise SO₂ o 92 %, pevných částic popílku o 95 %, emise oxidů dusíku o 50 % a oxidu uhelnatého o 77 %.

2021–22 Mostem k dalšímu rozšiřování kapacit bezemisních obnovitelných zdrojů je Modernizační fond, z něhož Evropská unie poskytuje českým veřejným i soukromým subjektům prostředky na přechod k zelené energii. V jeho první výzvě pro projekty s výkonem nad 1 MW uspělo 17 projektů ČEZ o celkovém výkonu 173 MW. V běhu je nyní druhá výzva, kam ČEZ opět přihlašuje širokou paletu elektráren v čele s fotovoltaickými zdroji.

TEXT | Martin Schreier

FOTO | Jan Sucharda a archiv ČEZ

Nadace ČEZ pomáhá už 20 let

Nadace ČEZ, největší firemní nadace u nás, pomáhá po celé České republice už dvacet let. Každý rok podpoří ve všech regionech projekty za více než 120 milionů Kč. Od svého založení v létě 2002 mimo jiné podpořila výstavbu více než 640 dětských a sportovních hřišť, osvětlení 199 přechodů pro chodce a vysazení přes 107 000 stromů. Kromě osmi pravidelných grantových programů Nadace ČEZ také pomáhá prostřednictvím mimořádných krizových grantů, provozuje úspěšnou charitativně-sportovní aplikaci EPP–Pomáhej pohybem, kterou si stáhlo již přes 600 000 uživatelů, a spustila řadu dalších projektů.

- Nadace ČEZ podpořila celkem **13 764** projektů
- V zaměstnaneckých sbírkách bylo vybráno **24 800 000** korun

644

Oranžových hřišť

107 241

 Vysazených stromů
a keřů

199

Oranžových přechodů

601 685

 Uživatelů aplikace EPP –
Pomáhej pohybem

Oranžová hřiště v regionu EDU jsou na mnoha místech, nová přibyla letos v Ivančicích, Moravském Krumlově, Hlubokém a v Kožichovicích, předloni to bylo v Myslibořicích, Hrotovicích a Přeskačích. Jedná se o hřiště pro ty nejmenší, ale i „náctileté“. Trávít čas na čerstvém vzduchu, bezpečně a zdravým pohybem, je důležité pro všechny generace.

Sázení stromů a využívání grantu „Stromy“ je v regionu téměř samozřejmé. Každoročně na nové nebo obnovené aleje putují nadační tisíce korun. Letos například sázeli občané Valče duby u místního rybníka. Na akci dorazilo 250 nadšenců, kteří osázeli hráz rybníka, kde v minulosti opravdu duby rostly. Pro děti byla připravena velká lesní soutěž, pro tatínky točené pivo, pro všechny pak v závěru oblíbené opékání špekáčků. „Časem bychom chtěli u hráze rybníka vybudovat altánek a uzavřené ohniště, které by sloužilo

pro odpočinek při vycházkách a také jako zázemí pro pěkné akce v přírodě,” řekla při sázení letos v květnu starostka Valče Romana Nováková.

Další stromořadí vysázeli například v Jezeřanech–Maršovicích, Biskupicích, Senoradech, vloni v Ketkovcích, Miroslavi, Dolních Dubňanech. Do sázení stromů se zapojují i samotní dukovanští pracovníci. Již potřetí se vrátili do Heraltic, kde letos vysázeli více než 1 000 sazenic dubu letního, který nejvíce zachytává vodu v této důležité vodohospodářské oblasti.

TEXT | Jana Štefánková
FOTO | archiv ČEZ

Obor Energetika na SPŠ Třebíč je úspěšný

Před patnácti lety stála Jaderná elektrárna Dukovany před zásadní generační obměnou. Množství zaměstnanců, kteří nastoupili do elektrárny při jejím spuštění, se blížil důchodový věk a bylo potřeba najít způsob, jak tuto „výměnu“ zvládnout. V tomto období padl návrh otevřít nový středoškolský obor a mladé energetiky si vychovat. V roce 2009 se tak stalo a na SPŠ Třebíč nastoupili do 1. ročníku první žáci.

Projekt „Vzdělávání energetiků na Vysočině“ vznikl díky spolupráci Kraje Vysočina, SPŠ Třebíč a Skupiny ČEZ. Jedná se o unikátní maturitní obor, který spojuje elektro vzdělání se strojírenstvím. Pravidelné exkurze žáky seznamují s různými zdroji elektrické energie, od větrných přes solární, vodní i uhelné elektrárny. Nechybí ani dvoutýdenní praxe v Jaderné elektrárně Dukovany, kde se žáci seznámí nejen s provozem, ale také s náplní práce energetiků. Což je i důvodem toho, že si absolventi oboru práci v elektrárně volí jako svoji životní kariéru. Z celkového počtu 265 žáků v jaderné elektrárně pracuje již 75 absolventů! A to nejen po absolvování střední školy, ale i po vysoké škole jako inženýři. S plánovanou výstavbou nových jaderných zdrojů nabývá obor Energetika nové důležitosti. Odborníků v této oblasti bude v budoucnu potřeba, a proto se

všechny tři strany dohodly na další podpoře a rozšíření tohoto studijního oboru. „Práce v energetice je perspektivní a stabilní a my věříme, že si ji mnoho mladých lidí zvolí jako svoji budoucí kariéru,“ dodává Jiří Bezděk, tiskový mluvčí.

V současné době se žáci devátých tříd rozhodují, do jaké školy či učebního oboru v příštím školním roce nastoupí. Střední průmyslová škola Třebíč (www.spst.cz) se svým oborem Energetika je příležitostí pro dobrou volbu.

TEXT | FOTO | Linda Navrátilová

Počasí přálo jadernému vinobraní pod chladicími věžemi

Třicítka dobrovolníků z řad zaměstnanců JE Dukovany a jejich rodinných příslušníků či přátel se v pátek 22. října účastnila v pořadí už druhého vinobraní jaderné vinice, která se nachází pod západními chladicími věžemi. Během jednoho dne dobrovolníci nasbírali na 500 kg hroznů a poté měli možnost společně ochutnat první, tzv. panenské jaderné víno i pravý burčák z Moravy.

Dobrý ročník a šťastnou ruku při výrobě letošního vína, ještě před samotným sběrem a za přítomnosti televizních kamer, popřáli kmotři vinice Petra Jílková, předsedkyně Ekoregionu 5 a Aleš John, předseda Občanské bezpečnostní komise. Po suchém létu a deštivém září přišel slunečný říjen, který pomohl k dozrání letošní úrody zdejších odrůd Ryzlinku rýnského a Sauvignonu. Vinohrad s 2040 hlavy révy vinné, vysazený v roce 2018, je symbolem dlouhodobosti, prospěšnosti a čistoty provozu jaderné elektrárny při výrobě bezemisní elektrické energie. Vinohrad se stal místem, kam denně zavítá několik turistů a návštěvníků regionu.

Reportáž o vinobraní na pravděpodobně největším jaderném vinohradu můžete vidět v pořadu TV Nova Víkend, který byl vysílán 8. listopadu.

TEXT | Jiří Bezděk
FOTO | Jan Sucharda

V Tulešicích běželi první ročník pro Světlušku

Markéta Korábková společně se známými a přáteli zorganizovala koncem září v Tulešicích první večerní běh pro Světlušku. Na startu panovala příjemná nálada, lidé se bavili, občerstvovali a také protahovali. Dorazilo 167 běžců a chodců s čelovkami, kteří se úderem osmé hodiny večerní vydali na trať. Vybrat si mohli ze dvou tras – tříkilometrové a šestkilometrové. Pro jistotu, aby nikdo nezabloudil, stáli podél tratě na vybraných místech dobrovolníci s baterkami. Mezi účastníky byly děti, dospělí, ale i senioři nejen z Tulešic, ale i ze širokého okolí. Charitativní běhy s čelovkami v úplné tmě na podporu lidí s těžkým zrakovým handicapem odstartovaly v roce 2012 v pražské Stromovce a od té doby se rozšířily do dalších měst po celé České republice a dokonce i na vesnice.

Dobrovolníci pomáhají s novou cyklotrasou mezi Vladislaví a Koněšínem

Parta dobrovolníků z Vladislavi a Koněšína v čele s Alešem Kratinou z Náměště nad Oslavou se sešla poslední říjnový víkend za Vladislaví u potoka Beňůvky na společné brigádě.

„Pustili jsme se do terénních úprav, právě sem bude v nejbližší době přeložena cyklotrasa. Stávající trasa vede prudkým svahem po cestě, která je plná kamenů a nerovného povrchu. Naším cílem je ve spolupráci s obcemi vytvořit pohodlnou a bezpečnou alternativu pro cyklisty tak, aby nemuseli využívat frekventovanou silnici Třebíč – Náměšť nad Oslavou,“ vysvětlil Aleš Kratina, který je sám aktivním cyklistou.

Dobrovolníci vyčistili zanesené koryto potoka v okolí odpočívky a obnovili část historické lesní cesty podél vody. Ve spolupráci s obcemi teď bude na vybraných úsecích zapotřebí zpevnit některé povrchy. Pohodlná cyklotrasa krásným údolím potoka Beňůvky je pokračováním záměru vybudovat cyklostezku mezi Třebíčí a Vladislaví, která by mohla přilákat zájemce o denní dojíždění na kole bez nutnosti najíždět na nebezpečnou hlavní silnici. Tuto novou cyklotrasu podle Kratiny ocení také rodiny s dětmi, kterým se naskytne nová možnost bezpečné výjezdky na kole. Brigáda byla součástí projektu Cyklistické trasy Třebíčska, který podporuje Nadace ČEZ.

Ivančice ožily Svatováclavskými trhy a Grilfestem

Podzim v Ivančicích je již tradičně ve znamení burčáku, vůně grilovaných specialit, bohatého kulturního programu a trhů. Svatováclavské trhy a Grilfest se letos konal v polovině září.

Dvoudenní slavnosti na ivančickém náměstí odstartovaly tóny dixielandu a poté pěveckým recitálem Evy Šínové. O další kulturní program se postaralo Středisko volného času Ivančice a také základní umělecká škola s muzikálem Pocahontas. Nechyběla ani folková kapela a mladší část publika večer zaujala zejména BMX a Freestyle exhibice. Po úplném setmění dostalo náměstí magický nádech díky světelné bubenické show. Sobotní dopoledne patřilo cimbálu.

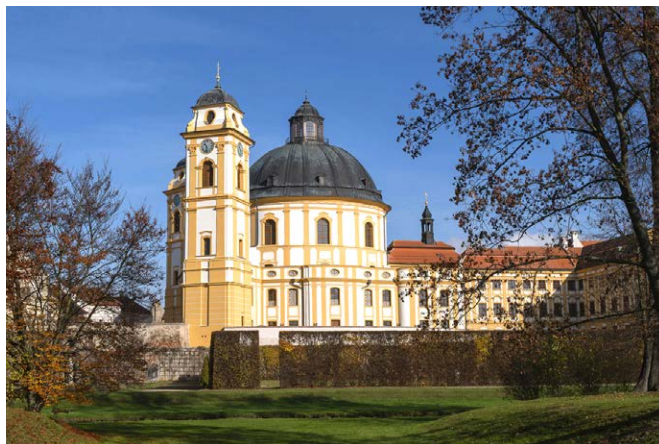

Vítězný tým Grilfestu je z Ivančic

V poledne zahájil starosta Milan Buček společně s hosty ze zahraničních partnerských měst 10. ročník ivančického Grilfestu. Celkem šest soutěžních týmů kulinářsky zpříjemnilo návštěvníkům zamračené sobotní odpoledne. Akce měla opět mezinárodní účast, a to zastoupením týmů ze Slovenska, Maďarska a Slovinska. Město Ivančice reprezentovaly týmy: Házenkářský klub Ivančice, Trn z paty a Parta z penzionu. Kromě grilovaných pokrmů nabízely týmy také malé pochoutky a regionální speciality, například maďarské škvarky, klobásy, slaniny, sýry i buchtičky a zákusky. Vítězství si letos zasloužil ivančický tým Trn z paty. Sobotní program završila ivančická rocková kapela Rock String.

TEXT | FOTO | Eva Fruhwirtová

Zachráněný kostel je klenotem Jaroměřic

Slavnostní otevření tři roky opravovaného barokního farního kostela svaté Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou a svěcení jeho nového oltáře se konalo v sobotu 1. října. Přítomní si mohli po pontifikální mši svaté prohlédnout chrám, jehož dřevěná kupole s krásnou nástrojnou malbou, napadená dřevokazným hmyzem, hrozila zřícením. Památkáři oceňují, že je nyní sladěna i žluto-bílá barevnost fasád zámku a jeho kostela. Po třech letech oprav se změnila i některé dispozice kostela, např. umístění zákristie. Prostor pro farnost byl také rozšířen o venkovní terasu s výhledem do zámecké zahrady. Lidé se mohou pokochat pohledem na panorama města z nově zpřístupněné vyhlídkové věže.

Kolaudace stavby proběhla začátkem srpna. Kostel se poté takzvaně „nastrojoval“. Sponzoři, kteří nechtěli být jmenováni, darovali kostelu nové liturgické vybavení v podobě oltáře, řečnické tribuny, křtitelnice a věčného světla, tedy umělecká díla od sochaře Otmara Olivy. Podle jaroměřického faráře Tomáše Holcnera je důležité otevřít kostel široké veřejnosti: „Zavřený kostel v letních měsících po jeho opravě a záchraně jen s možností otevření za „vstupenku“ bych pokládala za naprostou tragédii.“ Kostel je však zatím pouze v režimu konání bohoslužeb a udělování svátostí. V současné době se připravuje návštěvnický okruh, který bude přístupný až v turistické sezóně pro rok 2023. Podobně to bude s vyhlídkovou věží kostela. Otevírací doba bude shodná se sousedním státním zámkem.

Rekonstrukci kostela podpořila také Nadace ČEZ.

TEXT | Arnošt Pacola
FOTO | Jan Sucharda

Soutěžte s námi

Pro bezpečný a spolehlivý provoz jaderné elektrárny je nezbytná spolupráce a výměna zkušeností s ostatními jadernými elektrárnami. K tomu mimo jiné slouží i mise Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) a Světová asociace provozovatelů jaderných zařízení (WANO).

V JE Dukovany se první mise MAAE uskutečnila v září 1989. Pro pracovníky elektrárny to byla i první příležitost konfrontovat svoji práci s praxí a zkušenostmi zahraničních odborníků, převážně ze „Západu“. Elektrárna jako celek obstála dobře, ale závěrečný protokol obsahoval i řadu doporučení, která se týkala přístrojového a počítačového vybavení, organizační struktury, přehlednosti provozních předpisů aj. Příslušná organizační a... **(viz tajenku)** se v elektrárně realizovala už v nových společenských poměrech po listopadu 1989.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Kdo chybí v názvu knihy Patrika Hartla Prvok, Šampón, Tečka a...?
RA Pavel **PO** Michal **TE** Karel

2. Který stát získal zlaté medaile na mistrovství světa v luštění sudoku 2022 v polském Krakově?
T Čína **DP** Japonsko **CHN** Česká republika

3. Který den se slaví Mezinárodní den matematiky a čísla pí?
IC 14. 3. **IF** 15. 4. **IS** 16. 5.

4. Je nejstarším veřejným muzeem na území dnešní České republiky, jeho historie sahá do roku 1814. Ve kterém městě?
I Ve Frýdlantě **KÁ** V Opavě **OV** V Brně

5. Kdo je autorem básnických sbírek „Chlapec a hvězdy“, „Ruce Venušiny“ a „Jablko z klína“?
É Vítězslav Nezval **K** František Halas **OP** Jaroslav Seifert

6. Chatovací zkratka s významem „podle mého skromného názoru“ zní
AT IMHO **A** ASAP **DO** YOLO

7. Jaký vzorec má kyselina kyanatá?
C CsCN **ŘE** HOCN **HO** ThOS

8. Čistina znamená ve slovenštině
NÍ Palouk **DY** Čeřidlo **E** Papuče

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 15. února 2023. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla | **Tajenka:** dvacet měsíců

- Jiří Taras
- Dana Beránková
- Emílie Horká
- Jana Sochorová
- Lucie Burianová

Rapant a Franta

Pěkný a v uměleckém světě ne příliš častý příklad vzájemné úcty mezi malíři nejmladší a nestarší generace nabídlo letos na podzim milovníkům výtvarného umění kulturní dění ve městě Třebíči.

V Galerii Malovaný dům na Karlově náměstí totiž od září do listopadu vystavoval mladý a dnes již uznávaný pražský malíř Michal Rapant (1986). Jeho obrazy jsou typické pastózním nanášením barev. Ve své tvorbě už prošel obdobím, kdy maloval témata související s válkou na Blízkém východě a dost se ho dotkla i migrantská krize.

Svým pohledem na svět a dynamickým malířským rukopisem je Rapantovi blízký třebíčský rodák František Mertl (1930), známý ve světě pod pseudonymem FRANTA. Lidská postava převládá v jeho tvorbě od šedesátých let minulého století, kdy emigroval do jihofrancouzského města Vence, kde systematicky rozvíjí své hlavní téma násilím a válkou zasaženého člověka.

A tak se také stalo, že Franta letos navštívil Třebíč, aby se zúčastnil zářijových městských slavností u příležitosti otevření rekonstruovaného Karlova náměstí. V Třebíči se setkal i s Rapantem, který mu tak mohl ukázat v expozici své výstavy Frantův portrét v nadživotní velikosti. S Frantou a dalšími zájemci pak pobesedovali v expozici Frantova díla v přízemí Národního domu. Milovníci výtvarného umění tam najdou malby, sochy či grafiky, které Franta v roce 2014 věnoval svému rodnému městu.

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

1/16 strany – 250 Kč vč. DPH

2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

ELEKTRO Palát Miroslav Sokolská 548, Hrotovice

- oprava převíjení motorů
- oprava vod. čerpadel
- oprava ručního nářadí
- oprava el. spotřebičů

Tel.: 603 833 619

Pracovní doba:
po-pá 8 -17, so 9 -13

MED

Celoroční prodej - přímo z farmy

- květový • lipový • pastovaný • pohankový
- skořice v medu • kurkuma v medu • kakao v medu
- ovoce a ořechy v medu • vlašské ořechy v medu
- maliny v medu • jahody v medu • černý rybíz v medu

Račická medovina

Kosmetika z včelích produktů PLEVA

Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVI
Račice 41, p. Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ!
Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu,
po telefonické domluvě Vás obsloužíme **KDYKOLIV**,
i ve večerních hodinách.

**Kácení stromů
v omezených prostorech**

**Zdravotní řezy
vzrostlých stromů**

Péče o památné stromy

mobil 608 717 245

Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

FOTO PRO RADOST Eva Skoumalová KLUČOV 15

- focení portrétní
- focení dětské
- focení rodinné
- kurzy focení
pro ženy a dívky

Tel.: 603 840 964

www.evaskoumalova.cz

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz instagram

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT BRANKY A BRÁNY

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: **777 595 580**

MONTÁŽE: **777 595 587** VELKOOBCHODNÍ PRODEJ: **777 156 723**

www.dasplot.cz **dasplot@seznam.cz**

Penzion Lihovar Rouchovany

720 521 521

UBYTOVÁNÍ
RESTAURACE
VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ
KRYTÝ BAZÉN
KONFERENČNÍ SÁL

www.penzionlihovar.cz

PV Solutions

www.pvsolutions.cz

FOTOVOLTAIKA PRO VÁS

NÁVRH A REALIZACE FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ S DOTACÍ

PV SOLUTIONS

+420 602 831 255
+420 736 624 953

frantisekcerny@pvsolutions.cz
Medlice 20
Medlice 671 40

OČNÍ OPTIKA Hana Semotamová

**OPTIKA
SEMOTAMOVÁ**

VAŠE RODINNÁ OPTIKA NYNÍ NA NOVÉ ADRESE
Rouchovany 329, zdravotní středisko, 1. patro (bezbariérový přístup)

OTEVÍRACÍ DOBA: PO, ST, ČT 9 - 16 H tel.: 731 213 919
PÁ 9 - 16,30 H email: info@optikasemotamova.cz
<http://www.optikasemotamova.cz>
fb: Optika Semotamová

Milí školáci a studenti

zkuste s námi vyřešit hádanky a kvízy a získejte ceny

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) posílejte na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 15. února 2023 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

Uvedte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Antonín Hošek
- Edita Dočekalová
- Alena Divácká
- Martina Hammerová
- Helenka Hammerová
- Ema Gottwaldová
- Adéla Štroblová
- Tomáš Divácký
- Tomáš Svoboda
- Anna Vystrčilová

Dárek

Vyškrtáte-li z osmisměrky všechna uvedená slova, sestavíte ze zbylých 7 písmenek po řádcích tajenku – dárek, který objevila Marcela pod stromčkem.

Slova k vyškrtávání:

CUKROVÍ
HODINKY SÁČKO
HOUPAČKA SPONA
KARTA SVETR
KOČÁREK ŠÁTEK
KYTARA ŠUNKA
LÁHEV TRIČKO
OBLEK UBRUS
PARUKA UHERÁK
PRSTEN UŠANKA
ROLÁK ZÁPISNÍK

A	V	T	H	O	U	P	A	Č	K	A
N	E	A	K	N	U	Š	T	N	A	Z
O	H	Č	K	O	Č	Á	R	E	K	Á
P	Á	O	K	E	K	T	A	T	N	P
S	L	B	D	Á	R	E	K	S	A	I
U	V	L	R	I	L	K	L	R	Š	S
R	E	E	Č	F	N	O	U	P	U	N
B	H	K	T	C	U	K	R	O	V	Í
U	O	O	A	R	A	T	Y	K	N	K

Hledejte

Najděte ve spleti písmen deset výrazů, které mají vztah k Vánocům. Do soutěže nám jich stačí sedm.

Í	H	V	Ě	Z	D	A
L	U	O	E	Ď	S	K
E	S	Ř	Š	M	S	V
M	Í	A	M	V	Ř	A
J	E	Ž	Í	Š	E	K
E	K	Č	N	L	T	S
B	K	Ň	Č	K	Ě	R
A	E	E	O	D	Z	P
N	R	T	N	P	Š	Ě
A	D	E	L	O	K	Ú
O	A	I	Ů	É	V	Č
T	V	D	P	Č	M	Z

Co je jinak?

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

1 zdobíme, 2 se smaží, 3 i 4 mlsáme. Napište všechna čtyři slova.

Pomůcka: Oona, apnoe, vint, Nesyt.	Přílišná nápad- nost	3	Název hlásky „Ř“	Porost stromů		Technol. přenáše- jící videa (proud)	Způsob psaní (písmo)	Osobní zájmeno 3. osoby	Udeřit sekerou	Anglicky „cestovat“		Plošná míra v USA (acre)	Lyžařský oddlí (zkratka)	4	Vražedný útok na politika
Velmi pevné železo (z ocelárny)					Srůst (podle básníka Hálka)						Francovka (lihový roztok k masáží)				
Mládě slepice					Část příjímače Řím. číslo (1 050)						Roh Vybídnutí k tichu (pst)				
Atletický klub (zkratka)			1 Těsné (o šatech)					2					Zvratné zájmeno Královna krávy		
Úder rohem (trknutí)				Leonard (domácky) A sice				Náhradní voj. služba Něm. krát- kosr. ohaf				Značka minuty Všechno			
Jméno manželky Charlesa Chaplina					Dočasná zástava dýchání Otec (kniž.)						Závit šroubu Indický film				
Týkající se svatého Mikuláše															
Típání						Boxerský úder (direkt)				Největší rybník na Moravě					

Abyste se mohli spolehnout, že o vaši energii vždy někdo pečuje

Abyste věděli, že budete mít energii
na všechno, co máte rádi. Abyste se
i v této složité době měli s kým poradit
a nezůstali bez pomoci.

Proto jsme tu s vámi.
ČEZ. Čistá Energie Zítřka.

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

www.cez.cz